

1998 nr. 55 10. júní**Lög um meðferð, vinnslu og dreifingu sjávarafurða**

Tóku gildi 18. júní 1998, sjá þó 34. gr. *EES-samningurinn*: I. viðauki tilskipun 91/492/EBE, 91/493/EBE og 92/48/EBE. *Breytt með* 1. 121/1998 (tóku gildi 30. okt. 1998; *EES-samningurinn*), 1. 134/1998 (tóku gildi 30. des. 1998 nema a-liður 2. gr. sem tók gildi 1. apríl 1999; *EES-samningurinn*: I. viðauki tilskipun 90/425/EBE og 91/496/EBE), 1. 115/1999 (tóku gildi 30. des. 1999; *EES-samningurinn*: I. viðauki tilskipun 85/73/EBE, 90/425/EBE og 91/493/EBE), 1. 91/2000 (tóku gildi 6. júní 2000; *EES-samningurinn*: I. viðauki tilskipun 91/493/EBE og 92/48/EBE), 1. 79/2001 (tóku gildi 15. júní 2001; *EES-samningurinn*: I. viðauki tilskipun 90/425/EBE og 91/496/EBE), 1. 40/2004 (tóku gildi 26. maí 2004), 1. 167/2007 (tóku gildi 1. jan. 2008) og 1. 88/2008 (tóku gildi 1. jan. 2009 nema brákv. VII sem tók gildi 21. júní 2008).

I. kafli. Almenn ákvæði.

■ **1. gr.** Tilgangur laga þessara er að tryggja neytendum að íslenskar sjávarfurðir séu heilnæmar, standist settar kröfur um gæði, séu unnar við fullnægjandi hreinlætisaðstæður og að merkingar og upplýsingar um þær séu fullnægjandi.

■ **2. gr.** Samkvæmt lögum þessum telst:

Sjávarafli: Öll sjávardýr önnur en spendýr, þar með talin skrápdyr, liðdýr og lindýr.

Fiskafurðir: Matvæli sem unnin eru að öllu leyti eða að hluta úr sjávaraflla.

Sjávarafurðir: Sjávarafli og fiskafurðir eins og skilgreint er hér að framan, svo og fódurvorur unnar úr fiski eða fiskúr-gangi.

□ Í lögum þessum er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

Dreifing: Hvers konar flutningur, framboð og afhending, þar með talinn innflutningur, útflutningur, sala og geymsla.

Eldisfiskur: Öll lagardýr sem klakist hafa út eða verið alin við stýrðar aðstæður eða afurðir unnar úr þeim. Sjávar- eða ferskvatnsfiskar, skrápdyr, liðdýr, lindýr og aðrir hryggleysingjar, sem teknir eru úr náttúrulegu umhverfi sínu og ald-ir þangað til þeir hafa náð æskilegri sölustærð til manneld- is, teljast einnig til eldisfiska. Fiskar, skrápdyr, liðdýr, lindýr og aðrir hryggleysingjar, sem náð hafa sölustærð, teknir hafa verið úr náttúrulegu umhverfi sínu og haldið lifandi til sölu síðar, teljast ekki til eldisfiska ef þeim er aðeins haldið lifandi án þess að reynt sé að auka við stærð þeirra eða þyngd.

Eldisafurðir: Heill eldisfiskur eins og honum er dreift til neyslu eða afurðir unnar úr honum.

Fiskmarkaður: Uppboðs- eða heildsölumarkaður fyrir sjávaraflla.

Flutningateki: Þeir hlutar vélknúinna ökutækja, járnbraut- arvagna eða loftfara sem ætlaðir eru fyrir vörur, svo sem lestrir skipa og gámar til vöruflytninga á landi, sjó eða í lofti.

Hollustuhættir: Allar ráðstafanir sem nauðsynlegar eru til að tryggja öryggi og hollustu sjávarafurða.

Hreinn sjór: Sjór eða sjóblandað vatn sem ekki er mengað örverugróðri, hættulegum efnum og/eða eitruðu sjávarsvifi að því marki að það geti spillt heilnæmi fiskafurða og sem notað er við þau skilyrði sem kveðið er á um í lögum þess- um.

Neysluvatn: Vatn sem fullnægir kröfum íslenskra yfirvalda um gæði drykkjarvatns.

Pökkun: Sú aðgerð að vernda fiskafurðir með umbúðum, flátum eða öðrum viðeigandi umbúnaði.

Vinnsluskip: Skip þar sem sjávarafli er unninn um borð, honum pakkað og hann hefur verið flakaður, flattur, sneidd- ur, roðdreginn, hakkaður, frystur eða verkaður á annan hátt. [Fiskiskip þar sem aðeins fer fram frysting um borð á heilum

eða hausskornum fiski, heilfrysting rækju eða suða á rækju og skelfiski teljast ekki vinnsluskip í skilningi laga þessara.]¹⁾

Vinnslustöð: Hver sú aðstaða þar sem sjávarafurðir eru tilreiddar, verkaðar, unnar, kældar, frystar, pakkaðar eða geymdar. Fiskmarkaðir sem aðeins selja sjávaraflla í heildsölu teljast ekki vinnslustöð.

¹⁾ L. 134/1998, 1. gr.

■ **3. gr.** [Lög þessi gilda um meðferð, vinnslu og dreifingu sjávarafurða og einnig um eftirlit með slátrun, vinnslu, pökk- un og dreifingu hafbeitar-, vatna- og eldisfisks.]¹⁾

□ Lögín taka ekki til smásölverslunar innan lands.

¹⁾ L. 40/2004, 1. gr.

■ **4. gr.** [Matvælastofnun]¹⁾ annast framkvæmd laga þessara og reglna settra með stoð í þeim.

¹⁾ L. 167/2007, 51. gr.

II. kafli. Opinberar kröfur.

■ **5. gr.** Sjávarafurðir, sem ætlaðar eru til manneldis, skulu vera heilnæmar og ómengaðar.

□ Meðferð, vinnsla og dreifing sjávarafurða skal vera í sam- ræmi við góða framleiðslu- og hollustuhætti.

□ Starfsfólk skal gæta fyllsta hreinlætis og skulu öll svæði, búnaður, flát, áhöld, geymslur og flutningatæki eða annað er kemst í snertingu við sjávarafurðir þrifið og ef við á gerileytt svo að þær mengist ekki.

□ Meðferð og dreifingu sjávarafurða skal hagað í samræmi við eðli þeirra og eiginleika.

□ Halda ber sjávarafurðum við hitastig í samræmi við eðli þeirra, geymslu- og verkunaraðferðir.

□ Ráðherra setur frekari reglur um meðferð, vinnslu og dreifingu sjávarafurða sem skulu tryggja heilnæmi og gæði þeirra.

■ **6. gr.** Hönnun og búnaður skipa, vinnslustöðva, fiskmark- aða, fláta, áhalda, geymslna og flutningatækja og annars er kemst í snertingu við sjávarafurðir skal vera með þeim hætti að þrif og gerileyðing, þar sem við á, séu auðveld og unnt að gæta fyllsta hreinlætis svo sjávarafurðir mengist ekki eða gæði þeirra spillist.

□ Ráðherra skal setja nánari reglur um hönnun og búnað skv. 1. mgr., þar með talið um kæli- eða frystibúnað, fisk- móttöku, vinnslusvæði, hreinlætisaðstöðu og aðbúnað fyrir starfsfólk og eftirlitsaðila.

■ **7. gr.** Í sjávarafurðir til neyslu innan lands og til sölu á Evrópska efnahagsvæðinu má einungis nota þau aukefni og í því magni sem íslensk yfirvöld leyfa. Í sjávarafurðir sem ætl- aðar eru til útflutnings til annarra landa má einungis nota þau aukefni og í því magni sem leyft er í viðkomandi markaðs- landi.

□ Flát, umbúðir og aðrir fletir sem sjávarafurðir koma í snertingu við skulu vera úr efnum sem samþykkt eru af ís- lenskum yfirvöldum.

□ Óheimilt er að nota til þrifa og gerileyðingar önnur efni en þau sem íslensk yfirvöld heimila.

□ Ráðherra getur með reglugerð sett nánari ákvæði um notkun hvers kyns efna sem komist gætu í snertingu við sjá- varafurðir

■ **8. gr.** Nota skal neysluvatn eða hreinan sjó til þvotta, þrifa, ísframleiðslu og við vinnslu sjávarafurða.

■ **9. gr.** Óheimilt er að nýta sjávarafurðir sem mengaðar eru hættulegum efnum til fódurframleiðslu.

□ [Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytið]¹⁾ getur bannað meðferð, vinnslu og dreifingu sjávaraflla af hafsvæðum sem talin eru menguð.

□ Ráðherra setur reglur um efni þessarar greinar, þar á meðal um leyfilegt hámark gerla, niðurbrotsefna og mengandi efna í sjávarafurðum.

¹⁾ L. 167/2007, 52. gr.

■ **10. gr.** Sjávarafurðum skal pakkað við fullnægjandi hreinlæti til að komið verði í veg fyrir mengun afurðanna. Umbúðir og annað sem líklegt er að komist í snertingu við fiskafurðirnar skal fullnægja öllum reglum um hollustuhætti og gæði. Ráðherra setur frekari reglur um þökkun sjávarafurða.

■ **11. gr.** Sjávarafurðir skulu vera rétt og greinilega merktar þannig að þær upplýsingar, sem fram koma, séu ekki villandi. Á umbúðum skal koma fram nafn Íslands, óstytt eða skammstafað IS, og leyfisnúmer viðkomandi starfs- eða vinnsluleyfishafa þannig að unnt sé að rekja uppruna afurðanna til framleiðandans. Sé afurðin send óþökkuð skulu sömu upplýsingar koma fram í fylgiskjölum. Merkingar skulu að öðru leyti vera í samræmi við kröfur sem gerðar eru í viðkomandi markaðslandi.

■ **12. gr.** Ákvæði laga þessara um vinnslu, dreifingu, þökkun og merkingar taka einnig til eldisafurða. Ráðherra getur sett frekari reglur þar um.

■ **13. gr.** Óheimilt er að vinna, pakka eða dreifa sjávarafurðum og eldisafurðum sem ekki uppfylla settar kröfur um meðferð, flutning, geymslu, gæði, heilnæmi, aukefni, þökkun og merkingar samkvæmt lögum þessum eða reglugerðum settum með stöð í þeim. Þetta gildir einnig um afurðir sem líklegt er að uppfylli ekki settar kröfur þegar þær koma á áfangastað.

III. kafli. Leyfisveitingar og eftirlit.

■ **14. gr.** [Allar vinnslustöðvar, þar með talin vinnsluskip sem leyfi hafa til veiða í atvinnuskyni, sbr. lög nr. 38/1990, um stjórn fiskveiða, skulu hafa tölusett vinnsluleyfi til staðfestingar því að fullnægt sé settum skilyrðum. Sama gildir um fiskmjölsverksmiðjur, framleiðslustöðvar dýrafóðurs úr sjávarafurðum og stöðvar þar sem slátrun, vinnsla eða þökkun hafbeitar-, vatna- og eldisfisks fer fram. Ráðherra getur í reglugerð¹⁾ sett nánari reglur um búnað vinnslustöðva þar sem slátrun á eldisfiski fer fram og um eftirlit með slátrun á eldisfiski.]²⁾

□ Fiskiskip sem leyfi hafa til veiða í atvinnuskyni, sbr. lög nr. 38/1990, önnur en vinnsluskip, svo og fiskmarkaðir sem aðeins selja sjávarafli í heildsölu, skulu hafa starfsleyfi.

□ [Matvælastofnun]³⁾ veitir vinnsluleyfi og starfsleyfi samkvæmt þessari grein að uppfylltum kröfum um hreinlæti, hönnun og búnað, sbr. 15. gr. ef við á, og samning við faggilta skoðunarstofu, sbr. 16. gr. Vinnsluleyfi skal binda vinnslu tilgreindra afurða.

□ Óheimilt er að veiða, vinna eða geyma sjávarafurðir án vinnslu- eða starfsleyfis.

□ [Matvælastofnun]³⁾ heldur skrá yfir vinnslu- og starfsleyfishafa sem skal senda til [sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytis],⁴⁾ Eftirlitsstofnunar EFTA og annarra erlendra eftirlitsaðila sem þess óska.

□ Ráðherra getur sett nánari reglur um veitingu leyfa og skráningu þeirra.

¹⁾ Rg. 238/2003, sbr. 485/2003 og 515/2004. ²⁾ L. 40/2004, 2. gr. ³⁾ L. 167/2007, 51. gr. ⁴⁾ L. 167/2007, 52. gr.

■ **15. gr.** Forsvarsmenn vinnslustöðva bera ábyrgð á því að sett sé á fót og starfrækt innra eftirlit¹⁾ með vinnslunni og starfsemi til þess að tryggja að hvort tveggja sé í samræmi við ákvæði laga þessara og reglugerða settra samkvæmt

þeim. Innra eftirlit fyrirtækisins skal miðast við eðli og umfang vinnslunnar og starfseminnar og byggt á eftirfarandi meginatriðum:

1. Að skráð séu með tilliti til eðlis starfseminnar þau atriði sem farið geta úrskeiðis eða valdið skaða á afurðum, svo sem við veiðar, vinnslu, flutning eða geymslu.

2. Að á staðnum sé starfsmaður með sérþekkingu á viðkomandi vinnslu og fyrir hendi séu skráðar vinnureglur, lýsing á skiptingu ábyrgðar í viðkomandi fyrirtæki og til hvaða aðgerða grípa skuli sé aðstæðum ábótavant eða ef sjávarafurðir uppfylla ekki settar kröfur.

3. Að tekin séu reglulega sýni í framleiðslunni til greiningar á viðurkenndri rannsóknastofu til að sannprófa að aðferðir við þrif og gerileyðingu séu fullnægjandi.

4. Að haldin sé aðgengileg skrá af afla, vinnslu og birgðir.

5. Að teknað séu upp skráðar vinnureglur til að fylgjast með og hafa stjórn á þeim atriðum sem getið er í 1.–4. tölul.

□ Niðurstöður eftirlits, rannsóknna og prófana skal varðveita a.m.k. einu ári lengur en geymsluþol vörunnar segir til um, þó aldrei skemur en í tvö ár.

¹⁾ Rg. 588/1997.

■ **16. gr.** Öllum starfs- og vinnsluleyfishöfum, sbr. 14. gr., er skylt að hafa samning við faggilta skoðunarstofu. Ráðherra er þó heimilt að veita undanþágur frá þessu skilyrði mæli sérstakar ástæður með því.

□ [Matvælastofnun]¹⁾ veitir skoðunarstofum starfsleyfi hafi þær sótt um eða hlotið faggildingingu frá faggildingarsviði Lög-gildingarstofu eða öðrum viðurkenndum faggildingaraðila á Evrópska efnahagssvæðinu og að uppfylltum skilyrðum laga þessara og reglugerða settra samkvæmt þeim.

□ Skoðunarstofur skulu vera óháðar öllum hlutaðeigandi aðilum. Skoðunarstofa og starfsfólk hennar má ekki taka þátt í störfum sem geta haft áhrif á sjálfstæði dómgreindar eða ráðvendni þeirra varðandi skoðunarstarfsemina. Allir hagsmunaaðilar skulu geta sótt þjónustu til skoðunarstofa. Ekki skulu vera óréttlát skilyrði fjárhagslega eða af öðrum toga. Starfsemi stofunnar skal hagað með þeim hætti að viðskiptavinum sé ekki mismunað.

□ Skoðunarstofur skulu fylgjast reglulega með húsnæði, ástandi skipa, hreinlæti, búnaði og innra eftirliti vinnsluleyfishafa.

□ Skoðunarstofur rækja eftirlit sitt á vegum [Matvælastofnunar]¹⁾ sem fylgist með starfi þeirra og sannreynir að þær ræki skyldur sínar á fullnægjandi hátt, enda skulu þær veita [Matvælastofnun]¹⁾ upplýsingar um starfsemi og ástand fyrirtækja á þann hátt sem [Matvælastofnun]¹⁾ ákveður.

□ Verði misbrestur á að skoðunarstofur ræki skyldur sínar, vanræki þær upplýsingaskyldu sína eða gefi rangar upplýsingar veitir [Matvælastofnun]¹⁾ áminningu eða sviptir þær starfsleyfi ef sakir eru miklar.

□ Ráðherra setur nánari reglur um innra eftirlit og starfsemi skoðunarstofa. Ráðherra getur meðal annars sett reglur um framkvæmd skoðana til að tryggja samræmi þeirra.

¹⁾ L. 167/2007, 51. gr.

■ **17. gr.** Forsvarsmönnum starfs- og vinnsluleyfishafa, sbr. 14. gr., er skylt að veita [Matvælastofnun]¹⁾ og samningsbundinni skoðunarstofu allar þær upplýsingar og þá aðstoð sem nauðsynleg er við framkvæmd eftirlits og skoðunar, þar með talinn aðgang að hverjum þeim stað þar sem sjávarafurðir eru unnar eða geymdar. [Matvælastofnun]¹⁾ og skoðun-

arstofur fara með upplýsingar þær sem leynt eiga að fara sem trúnaðarmál.

□ Starfsmönnum Eftirlitsstofnunar EFTA er heimilt í samráði við [Matvælastofnun]¹⁾ að gera vettvangskannanir hjá þeim aðilum sem falla undir ákvæði þessara laga og reglugerða settra með stoð í þeim til þess að ganga úr skugga um að ákvæði þeirra séu virt. [Matvælastofnun]¹⁾ getur heimil að erlendum eftirlitsaðilum sambærilegar vettvangskannanir. Íslensk yfirvöld skulu veita þessum eftirlitsmönnum alla nauðsynlega aðstoð við að gegna skyldum sínum.

□ Skylt er að láta skoðunarstofu og [Matvælastofnun]¹⁾ í té án endurgjalds sýni af sjávarafurðum til rannsókna.

¹⁾ L. 167/2007, 51. gr.

■ **18. gr.** [Matvælastofnun]¹⁾ gefur út opinber útflutningsvottorð fyrir sjávarafurðir sé þess krafist.

¹⁾ L. 167/2007, 51. gr.

■ **19. gr.** [Matvælastofnun]¹⁾ er heimilt að láta stöðva vinnslu og dreifingu sjávarafurða, eldisafurða og afurða vatna- og hafbeitarfisks sem brjóta í bága við ákvæði II. kafla laga þessara og reglugerða sem settar eru samkvæmt honum. Enn fremur er heimilt að láta innkalla afurðir sem dreift hefur verið, enda liggja fyrir rökstuddur grunur um að þær brjóti í bága við ákvæði laga þessara og reglna settra samkvæmt þeim.

□ Eigandi sjávarafurða ber allan kostnað af nauðsynlegum ráðstöfunum til að framfylgja ákvæðum þessarar greinar.

¹⁾ L. 167/2007, 51. gr.

■ **20. gr.** Ákvarði [Matvælastofnun]¹⁾ að sjávarafurðir séu óhæfar til manneldis eða fódurs ber eiganda vinnslunnar eða útflytjanda að eyða vörunni innan þriggja mánaða frá dagsetningu ákvörðunar þar um.

□ [Matvælastofnun]¹⁾ er þó heimilt í sérstökum tilvikum að ákveða að hagnýta megi sjávarafurðirnar til annarrar framleiðslu.

¹⁾ L. 167/2007, 51. gr.

IV. kafli. Innflutningur sjávarafurða.

Innflutningur frá ríkjum innan Evrópska efnahagssvæðisins.

■ **21. gr.** Innflytjandi sjávarafurða sem fluttar eru til Íslands frá ríkjum innan Evrópska efnahagssvæðisins skal tilkynna [Matvælastofnun]¹⁾ um komu sendinga með hæfilegum fyrirvara.

□ Vinnsluleyfishafi, sbr. 14. gr., eða annar viðtakandi þessara sjávarafurða skal halda dagbók yfir móttæknar sendingar og ganga úr skugga um að samræmi sé milli þeirra og meðfylgjandi skjala. Vardveita skal vottorð og önnur skilríki þeim viðkomandi í eitt ár svo að unnt sé að framvísa þeim að kröfu eftirlitsaðila.

□ [Matvælastofnun]¹⁾ er heimil skyndiskoðun á þessum sjávarafurðum og sýnataka til rannsókna.

□ [Matvælastofnun]¹⁾ skal tilkynna viðkomandi ef hún óskar eftir að skoða vöruna eða taka sýni af henni til rannsókna. Berist viðtakanda ekki slík tilkynning áður en losun hefst er honum heimilt að ráðstafa sendingunni til vinnslu eða umpökkunar hjá viðurkenndum vinnsluleyfishafa. Afla fiskiskipa frá ríkjum innan Evrópska efnahagssvæðisins, sem landað er hér á landi, skal skoða á sama hátt og afla íslenskra skipa.

□ [Matvælastofnun]¹⁾ skal leggja áætlun um fjölda skyndiskoðana og nánari tilhögun þeirra fyrir Eftirlitsstofnun EFTA.

¹⁾ L. 167/2007, 51. gr.

Innflutningur frá ríkjum utan Evrópska efnahagssvæðisins.

■ **22. gr.** Allur innflutningur lifandi fisks og fiskafurða, að meðtöldu fiskimjöli, frá ríkjum utan Evrópska efnahagssvæðisins skal fara um landamærastöðvar eða hafnir sem heimild hafa fyrir innflutningi, sbr. V. kafla þessara laga. Heimilt er að landa [ferskum]¹⁾ afla fiskiskipa utan landamærastöðva og skal skoða hann á sama hátt og afla íslenskra skipa.

□ [Sjávarútvegs- og landbúnaðarráðuneytið]²⁾ getur veitt undanþágu frá 1. mgr. ef sérstakar ástæður réttlæta slíkt eða ef fram kemur rökstudd beiðni þar að lútandi frá yfirvöldum í ríkjum innan Evrópska efnahagssvæðisins.

□ Innflutningur á sjávarafurðum frá ríkjum utan Evrópska efnahagssvæðisins er aðeins heimil frá þeim framleiðendum [og vinnsluskipum]¹⁾ sem hlotið hafa viðurkenningu þess efnis að framleiðsla og eftirlit með sjávarafurðum uppfylli kröfur Evrópska efnahagssvæðisins. [Ráðherra getur í reglugerð kveðið á um að 1. másl. skuli einnig eiga við um fiskiskip þar sem aðeins fer fram frýsting um borð á heilum eða hausskornum fiski eða heilfrýsting rækju.]³⁾

□ [Um innflutning á sjávarafurðum frá Liechtenstein fer eins og um innflutning slíkra afurða frá ríkjum utan Evrópska efnahagssvæðisins.]⁴⁾

¹⁾ L. 134/1998, 2. gr. ²⁾ L. 167/2007, 52. gr. ³⁾ L. 91/2000, 1. gr. ⁴⁾ L. 115/1999, 1. gr.

■ **23. gr.** [[Matvælastofnun]¹⁾ heldur skrá yfir þá aðila sem hlotið hafa viðurkenningu, sbr. 3. mgr. 22. gr. Skráin skal vera aðgengileg almenningi.]²⁾

¹⁾ L. 167/2007, 51. gr. ²⁾ L. 115/1999, 2. gr.

Öryggisákvæði.

■ **24. gr.** Í þeim tilfellum þegar sjúkdómur eða annað, sem kann að stofna heilbrigði almennings eða heilbrigði dýra í alvarlega hættu, kemur upp eða breiðist út á yfirráðasvæði annars ríkis eða ef einhver önnur alvarleg ástæða er varðar heilbrigði manna og dýra réttlætir slíkt getur ráðuneytið án fyrirvara stöðvað innflutning frá viðkomandi ríki eða sett sérstök skilyrði fyrir innflutningi.

V. kafli. Landamærastöðvar.

■ **25. gr.** Eftirlitsmenn [Matvælastofnunar]¹⁾ eða aðrir þar til bærir eftirlitsaðilar annast eftirlit með innflutningi sjávarafurða frá ríkjum utan Evrópska efnahagssvæðisins. Í því skyni skal setja á fót landamærastöðvar þar sem starfi eftirlitsmanna sem eru sérþjálfaðir til þessara starfa og séu ábyrgir fyrir nauðsynlegum skoðunum á sjávarafurðum sem um stöðvarnar fara.

□ Tilkynna skal [Matvælastofnun]¹⁾ fyrir fram um slíkan innflutning þar sem getið er um magn, tegund, áfangastað og hvenær áætlað er að sending berist.

¹⁾ L. 167/2007, 51. gr.

■ **26. gr.** Á landamærastöðvum eða í þeim höfnum sem heimild hafa fengið fyrir innflutningi skal fara fram athugun á skjöldum og samanburður á þeim og sendingu til að sannreyna uppruna hennar og ákvörðunarstað og að sendingin sé frá vinnslustöð, [vinnsluskipi eða frýstiskipi, sbr. 2. másl. 3. mgr. 22. gr.],¹⁾ sem er á skrá [Matvælastofnunar]²⁾ yfir viðurkennda aðila, sbr. 23. gr. þessara laga.

□ Eftirlitsmaður skal kanna ástand afurðanna og taka sýni til rannsókna á rannsóknastofu. Skal hann í þeim efnum fylgja gildandi reglum um tíðni skoðana og um sýnatökur. Komi í ljós við skynmat eða rannsókn að þær séu óhæfar til manneldis skal eyða þeim. Heimilt er þó að endursenda afurðina

að fengnu leyfi yfirvalda í framleiðslulandi eða að nýta hana í fiskimjöl, enda sé hún laus við eiturefni.

□ Innflytjandi er ábyrgur fyrir þeim kostnaði sem getur fallið til við að endursenda vöru, geyma hana, taka til annarra nota eða eyða henni.

□ Í tollvörugæmslu skal fara fram athugun á skjölum og samanburður á þeim og sendingu.

¹⁾ L. 91/2000, 2. gr. ²⁾ L. 167/2007, 51. gr.

■ **27. gr.** Innflytjandi eða annar viðtakandi sjávarafurða sem koma frá ríkjum utan Evrópska efnahagssvæðisins skal tilkynna [Matvælastofnun]¹⁾ með hæfilegum fyrirvara hvert afurðirnar verða sendar og tilgreina magn, tegund og hvenær áætlað er að þær berist.

¹⁾ L. 167/2007, 51. gr.

Um gjaldtöku fyrir landamæraeftirlit.

■ **28. gr.** [Matvælastofnun]¹⁾ skal innheimta gjald til að vera uppi kostnað af eftirliti með sjávarafurðum frá viðurkenndum framleiðendum, [frystiskipum]²⁾ [og vinnsluskipum]³⁾ utan Evrópska efnahagssvæðisins.

□ Fyrir hvert tonn af fyrstu 100 tonnum af innfluttum sjávarafurðum úr sömu sendingu skal greiða 405 kr. Fyrir hvert tonn þar umfram skal lækka gjaldið í 202 kr. Þó skal gjald af heilfrystum fiski sem aðeins hefur verið slægður lækka í 121 kr. fyrir hvert tonn. Fyrir hverja sendingu skal þó aldrei greiða minna en 2.460 kr.

□ Heimilt er að breyta framangreindum gjöldum með tilliti til breytinga á meðalgengi Evrópumyntar (ECU). Grunngjaldið er miðað við gengi Evrópumyntar í mars 1997 eða 81 kr. Gjaldið greiðist af innflytjanda afurðanna og greiðist þar sem eftirlitið fer fram eða á landamærastöð.

□ Innflytjanda sjávarafurða eða öðrum aðila sem óskar eftir aðgangi að tollvörugæmslu ber að greiða fyrir eftirlit þar. Heimilt er að innheimta gjaldið áður en afurðir eru fluttar í tollvörugæmslu.

¹⁾ L. 167/2007, 51. gr. ²⁾ L. 115/1999, 4. gr. ³⁾ L. 134/1998, 2. gr.

■ **29. gr.** Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um fjölda landamærastöðva, staðsetningu þeirra, rekstur, búnað, útgáfu vottorða, tíðni skoðana, sýnatökur og rannsóknir. Með reglugerð skal einnig kveðið á um hvaða sendingar séu undanþegnar skoðunum og um nánara fyrirkomulag við gjaldtöku, þar á meðal um lækunarheimildir og innheimtu.

VI. kafli. Ýmis ákvæði.

■ **30. gr.** Uppfylli vinnslu- eða starfsleyfishafi ekki ákvæði

II. kafa, 15. gr. um innra eftirlit og 16. gr. er [Matvælastofnun]¹⁾ heimilt að svipta hann vinnsluleyfi eða starfsleyfi og jafnframt að loka viðkomandi fyrirtæki með innsigli. Fái skip ekki vinnsluleyfi eða starfsleyfi, sbr. 14. gr., eða sé svipt því er [Matvælastofnun]¹⁾ heimilt að svipta það veiðileyfi.

□ Áður en til sviptingar kemur skv. 1. mgr. skal gefa viðkomandi kost á að skýra mál sitt og veita honum sanngjarnan frest til úrbóta.

□ Veiti starfs- eða vinnsluleyfishafi [Matvælastofnun]¹⁾ eða skoðunarstofu ekki nauðsynlegar upplýsingar eða aðstoð við framkvæmd eftirlits eða skoðun, sbr. 17. gr., getur [Matvælastofnun]¹⁾ svipt viðkomandi starfs- eða vinnsluleyfi.

¹⁾ L. 167/2007, 51. gr.

■ **31. gr.** Ráðherra er heimilt að setja með reglugerð¹⁾ nánari ákvæði um efni þessara laga og að ákveða gjald fyrir þjónustu sem [Matvælastofnun]²⁾ veitir á grundvelli þeirra. Gjaldið skal ekki vera hærra en sem nemur kostnaði af þjónustunni.

□ Gjald [Matvælastofnunar]²⁾ fyrir viðurkenningu á skoðunarstofu skal vera 200.000 kr.

¹⁾ Rg. 450/1997, rg. 233/1999, sbr. 387/2000, 367/2001 og 537/2005; rg. 260/1999, sbr. 391/2000 og 372/2001; rg. 849/1999, sbr. 203/2000, 771/2000, 42/2001, 391/2002, 1000/2003, 235/2005, 150/2006 og 344/2006; rg. 77/2001, rg. 910/2001, rg. 512/2005, sbr. 618/2006; rg. 513/2005, sbr. 651/2006; rg. 835/2005, rg. 607/2006, rg. 608/2006, rg. 694/2006, rg. 695/2006, rg. 1254/2008, sbr. 303/2009. ²⁾ L. 167/2007, 51. gr.

VII. kafli. Viðurlög.

■ **32. gr.** Fyrir brot á ákvæðum laga þessara eða reglugerða settra með stoð í þeim sem framin eru af ásetningi eða gáleysi skal refsa með sektum eða fangelsi ef miklar sakir eru.

■ **33. gr.** . . . ¹⁾

¹⁾ L. 88/2008, 233. gr.

■ **34. gr.** Lög þessi öðlast þegar gildi . . .

□ Þrátt fyrir 1. mgr. taka IV. og V. kafli þessara laga um innflutning sjávarafurða og landamærastöðvar gildi [1. janúar 1999].¹⁾

¹⁾ L. 121/1998, 1. gr.

■ **Ákvæði til bráðabirgða.** [Til og með 31. desember 2002]¹⁾ skal sjávarútvegsráðherra veita leyfi fyrir innflutningi lifandi fiska, skrápdýra, liðdýra eða lindýra, sem lifa í söltu vatni, að uppfylltum settum skilyrðum. Ráðuneytið skal leita umsagnar yfirdýralæknis um leyfisveitingarnar og hafa hliðsjón af lögum um innflutning dýra eftir því sem við getur átt.

¹⁾ L. 79/2001, 1. gr.